

Ukrainian Public Law
and Administration
Network

Громадська мережа
публічного права
та адміністрації

ДОСЛІДЖЕННЯ
АНАЛІЗ ПОЛІТИКИ
ТРЕНІНГИ
ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
АДВОКАТУВАННЯ РЕФОРМ

**«Муніципальний кодекс: якими мають бути мета
його розробки та складові частини?»**

Експертна нарада

2000 рік, м. Київ

УКР

ENG

РУС

ПРЕС-СЛУЖБА

РАДА ОНЛАЙН

КОНТАКТИ

МАПА САЙТУ

RSS

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

офіційний веб-портал

Електронні петиції

Громадське обговорення законопроектів

Електронний кабінет громадянина

Повний цикл публічної політики

Пошук

Головна

Законотворчість

Законодавство

Очищення влади

Міжнародна діяльність

Інформація

Контакти

Ресурси

Новини

Головна

>

Законотворчість

>

Законопроекти

>

Пошук за реквізитами

>

Картка законопроекту

>

Проект Кодексу законів про місцеве самоврядування в Україні (Муніципального кодексу України)

Номер, дата реєстрації:
6287 від 13.12.2000
Сесія реєстрації:
6 сесія ІІІ скликання
Рубрика законопроекту:
Державне будівництво
Суб'єкт права законодавчої ініціативи:
Народний депутат України
Ініціатор(и) законопроекту:

- Антоньєва Ганна Петрівна (ІІІ скликання)
- Кравчук Леонід Макарович (ІІІ скликання)
- Іоффе Юлій Якович (ІІІ скликання)

Авторський колектив
Головний комітет:

- Іоффе Ю.Я. Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

Інші комітети:

- Задорожній О.В. Комітет з питань правової політики
- Турчинов О.В. Комітет з питань бюджету
- Костусев О.О. Комітет з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій

Текст законопроекту та супровідні документи:

- Проект 12.12.2000

Проходження

Опрацювання комітетами

Зв'язані законопроекти

Альтернативні законопроекти

Хронологія розгляду

Результати голосування

Дати та стан проходження:

Опрацьовується в комітеті

09.01.2001

Вручено для ознайомлення

14.12.2000

Направлено на розгляд Комітету

13.12.2000

Одержано Верховною Радою

Проект кодексу законів про місцеве самоврядування

РОЗДІЛ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1 Поняття, завдання і сфера дії Кодексу законів про місцеве самоврядування в Україні

Стаття 1. Поняття Кодексу законів про місцеве самоврядування України

Кодекс законів про місцеве самоврядування – це основний комплексний законодавчий акт, що відповідно до Конституції України та загальновизнаних норм міжнародного права регулює суспільні відносини, пов’язані з вирішенням соціально-економічних, комунально-побутових та інших питань місцевого значення громадянами України – жителями сіл, селищ, міст.

Стаття 2. Завдання Кодексу законів про місцеве самоврядування в Україні

Кодекс законів про місцеве самоврядування спрямований на регулювання, охорону та зміцнення місцевого самоврядування в Україні, засад і гарантій його здійснення, на охорону прав громадян України – членів територіальних громад на повноцінну і всебічну участь у вирішенні місцевих справ у межах, визначених Конституцією, цим Кодексом та іншими Законами України.

Структура законопроекту

Загальний обсяг документу – 754 сторінки

Законопроект складається з:

- 5 книг
- 37 розділів
- 1077 статей

Структура законопроекту

КНИГА ПЕРША «ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

- РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ (ст.1-36)
- РОЗДІЛ II СТАТУС ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД ТА СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ (ст. 37-106)
- РОЗДІЛ III ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД ТА СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ (ст. 107-169)

Структура законопроекту

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

КНИГА ДРУГА

«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

- РОЗДІЛ IV ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (ст. 107-222)
- РОЗДІЛ V ОСОБЛИВОСТІ ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (ст.223-249)
- РОЗДІЛ VI ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ (ст. 250-261)
- РОЗДІЛ VII МІСЦЕВІ РЕФЕРЕНДУМИ ТА КОНСУЛЬТАТИВНІ ОПИТУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (ст. 262-314)
- РОЗДІЛ IX ФОРМУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ (ст.315 – 343)
- РОЗДІЛ X ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ МІСТОМ-ГЕРОЄМ КИЄВОМ СТОЛИЧНИХ ФУНКЦІЙ ТА ЗДІЙСНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В МІСТІ КИЄВІ (ст. 344-370)
- РОЗДІЛ XI ОСОБЛИВИЙ СТАТУС МІСТА-ГЕРОЯ СЕВАСТОПОЛЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В МІСТІ СЕВАСТОПОЛІ
- РОЗДІЛ XI ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА В ЇХ АПАРАТІ

Структура законопроекту

КНИГА ТРЕТЯ

«ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗА СФЕРАМИ ДІЯЛЬНОСТІ»

- РОЗДІЛ XII ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ, ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІКУ
- РОЗДІЛ XIII ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ГАЛУЗІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА, ПОБУТОВОГО, ТОРГОВЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ, ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ, ТРАНСПОРТУ І ЗВ'ЯЗКУ
- РОЗДІЛ XIV ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА
- РОЗДІЛ XV ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ВОД ТА ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ТА АРХІТЕКТУРИ
- РОЗДІЛ XVI ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН
- *РОЗДІЛ XVII ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я*
- РОЗДІЛ XVIII ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ОСВІТИ
- РОЗДІЛ XIX ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
- РОЗДІЛ XX ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ
- РОЗДІЛ XXI ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ
- РОЗДІЛ XXII ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
- РОЗДІЛ XXIII ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- РОЗДІЛ XXIV ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Структура законопроекту

КНИГА ЧЕТВЕРТА

«МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

- РОЗДІЛ XXV ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНОГО ТА ФІНАНСОВОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
- РОЗДІЛ XXVII СТАДІЇ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
- РОЗДІЛ XXVIII ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
- РОЗДІЛ XXIX МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ
- РОЗДІЛ XXX ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ ЦІЛЬОВИХ ФОНДІВ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ФОНДІВ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ФІНАНСУЮТЬСЯ З БЮДЖЕТІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
- РОЗДІЛ XXXI УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ ПРАВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
- РОЗДІЛ XXXII ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМУНАЛЬНИХ БАНКІВ, ЗДІЙСНЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ
- РОЗДІЛ XXXIII ЗДІЙСНЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ ЗАМОВЛЕНЬ ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
- РОЗДІЛ XXXIV ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО РЕЖИМУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЯХ ПРІОРИТЕТНОГО РОЗВИТКУ
- РОЗДІЛ XXXV ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА СТВОРЕННЯ ВІЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗОН
-
-

Структура законопроекту

КНИГА П'ЯТА

«ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ»

- РОЗДІЛ ХХХУІ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
- РОЗДІЛ ХХХУІІ ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

2013 рік, м. Харків, Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

«На нашу думку, більш слушною в даному випадку є ідея створення в Україні кодифікованого нормативно-правового акта – Муніципального кодексу України, який би комплексно регламентував суспільні відносини у сфері місцевого самоврядування, усі питання організації та діяльності місцевого самоврядування в Україні і до якого можна було б внести всі новели та запропоновані нами зміни і доповнення щодо муніципально-правової відповідальності та реалізації муніципально-правових санкцій в Україні».

Стешенко Т.В., Салівон І.Г., Деякі проблемні питання ефективності реалізації муніципально-правових санкцій в Україні та шляхи їх вирішення. // Державне будівництво та місцеве самоврядування, №23, 2013 р.

2014 рік, м. Ужгород, Ужгородський національний університет

«Серед невирішених проблем формування правової бази місцевої влади коротко можна назвати такі: неповнота нормативно-правових актів, внутрішня неузгодженість і несистемність законодавства про органи місцевої публічної влади, неефективність законодавчого забезпечення матеріально-фінансової самостійності муніципальних утворень, недосконалість гарантій і захисту місцевих співтовариств тощо.

Для усунення цих негативних явищ, підвищення рівня законодавчого регулювання суспільних відносин, що існують на місцевому рівні, доцільно провести повну кодифікацію нормативно-правових актів, які регулюють діяльність місцевих органів. Розробка й прийняття Муніципального кодексу дозволили б усунути дублювання законодавчих положень, їх колізію, а також полегшити розуміння й застосування правових норм муніципального права».

Трачук П. А., Кодифікація муніципального права України: деякі проблеми теорії і практики // Порівняльно-аналітичне право, №2, 2014 р.

2014 рік, м. Дніпро

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України

«В зарубіжних країнах накопичено великий досвід щодо створення комплексу законодавчих актів з питань місцевого самоврядування. До основних питань, що належать нормативно-правовому регулюванню, віднесено такі як визначення загальних засад місцевого самоврядування, особливості його організації на різних рівнях, виборів до представницьких органів, реалізації місцевого самоврядування в столиці держави, функціонування територіальних громад, бюджетно-фінансових аспектів тощо. Має місце також процес кодифікації законодавства з питань місцевого самоврядування в окремих країнах (Франція, Грузія). Подальші дослідження проблематики, на наш погляд, передбачають поглиблене вивчення зарубіжного законодавства за окремими напрямками організації та діяльності місцевого самоврядування».

Бородін Є.І. Досвід нормативно-правового регулювання місцевого самоврядування в зарубіжних країнах. // Аспекти публічного управління, 2014 р.

2018 рік, м. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

«Слід також провести повномасштабну інвентаризацію чинного законодавства стосовно місцевого самоврядування з врахуванням національного досвіду та європейських документів з питань самоврядування, завершивши цю роботу розробкою і ухваленням Муніципального кодексу України».

Костицький Василь, Місцеве самоврядування, як окрема гілка влади.

// Вісник АПСВТ, 2018, №1

2019 рік, м. Ужгород, Ужгородський національний університет

«Теза щодо необхідності застосування систематизації для впорядкування муніципального законодавства України не є новою, адже **доцільність прийняття Кодексу законів про місцеве самоврядування в Україні (інакше кажучи, Муніципального кодексу України) є предметом наукового та практичного дискурсу з 2000-х рр. Однак можливості застосування кодифікації до інших актів муніципального законодавства України, а також можливості застосування до нього інших форм систематизації в юридичній літературі майже не аналізувалися.** Вирішення зазначених проблем відкриває широкі можливості для постійного вдосконалення муніципального законодавства України як за сутнісними, так і за формальними ознаками. Отже, дослідження систематизації муніципального законодавства України є важливим для нормотворчості».

Головко Катерина Володимирівна, Автореферат дисертації «СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА» на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, Ужгородський національний університет, 2019 рік.

Жовтень 2019 року ,м. Дніпро

Інтерв'ю міського голови Бориса Філатова виданню «Дзеркало тижня»

https://dt.ua/interview/boris-filatov-mist-327927_.html

— А де реальний розподіл повноважень між місцевою й центральною владою? Де муніципальний кодекс? Де передача повноважень на місця? Де юридична фіналізація реформи, а не продовження історії про те, як ми сьогодні вам дали гроші, а завтра забрали? Петро Олексійович теж дуже цим любив займатися. Щороку перед прийняттям бюджету з нас починали видувати всі соки. Ми ходили до Порошенка, до Гройсмана, лаялися, доводили... Але в чому тоді децентралізація, якщо щороку перед прийняттям бюджету мери міст мають ходити й принижуватися?

— Назвімо ще раз по пунктах кроки, які має зробити влада, щоб завершити децентралізацію.

— По-перше, прийняти муніципальний кодекс, яким чітко розподілити повноваження між центральною владою і місцевою.

Децентралізація — це справді не тільки гроші, а й повноваження. // Борис Філатов. Міст.

Жовтень 2019 року ,м. Дніпро

— Назвіть кілька повноважень, яких вам зараз дуже бракує.

— Нам бракує, як мінімум, **адміністрування місцевих податків**. Місцева податкова не хоче цим займатися. Ми не розуміємо, скільки, взагалі, збирається податків, і як вони збираються. Іде тільки інформаційний обмін.

— Але експерти, причетні до реформи, говорять протилежне: вимагаючи адміністрування того ж податку на алкоголь, мери занадто багато хочуть.

— Я не знаю, що кажуть експерти, але вважаю, що **громади, наприклад, мають отримувати свій відсоток від ліцензування того ж грального бізнесу**. Щоб дозволи на лото або інтернет-казино не тільки на самій верхівці видавалися. Бо коли вони почнуть розповзатися по місту, це я муситиму вийти до громади й сказати: "Народе, в нас є сто ліцензій, давайте їх продамо за сто гривень". Не треба? Тоді не продаємо. Або продаємо половину й хоч якісь гроші отримаємо.

Жовтень 2019 року ,м. Дніпро

— **Гроші мають бути спущені максимально вниз. Не на рівень місцевого розпорядника коштами — департаменту мерії, а самим людям.** До мене приходять на прийом щомісяця 80 людей, половина яких просить дитячий майданчик або пофарбувати під'їзд. Але я не хочу цим займатися. Я хочу дати якусь суму на 30-тисячний мікрорайон, і хай люди там самі вирішують, на що їх витратити. Але для цього потрібні відповідні законодавчі механізми.

— **Визначилися з повноваженнями, яких бракує?**

— Ні. Я вважаю, що **в місті має бути власна муніципальна поліція. В усьому світі це прерогатива місцевої влади. Не слідство, не нагляд, а розкрадання комунальної власності й громадський порядок.**

— Але я ж не кажу, що, мовляв, дайте це нам прямо завтра. Просто це треба починати обговорювати. Є різні механізми. Я ж не планую в терміновому порядку найняти до себе на роботу 150 чоловік і видати їм пістолети з автоматами. Але начальника місцевої поліції, наприклад, може призначати міністр МВС за поданням міської ради. Або навпаки: міська рада може узгоджувати запропоновану міністром кандидатуру. Тобто може бути подвійне підпорядкування. А з іншого боку — до мене постійно приходять міська поліція і просить: дай грошей на бензин, на запчастини, на комп'ютери, на п'яте-десяте... Тобто місто, фактично, фінансує левову частку програм поліції. І, увага: не може додзвонитися до тієї ж таки поліції, коли йому потрібна допомога розігнати якесь незаконне будівництво, наприклад. Хіба це нормальна історія? І про це треба говорити.

Лютий 2020 року, м. Житомир

Житомирський міський голова [Сергій Сухомлин](#) вважає, що перед внесенням змін до Основного закону слід затвердити Муніципальний кодекс. Про це він заявив під час круглого столу [«Децентралізація. Погляд місцевої влади»](#) в Інституті Горшеніна.

«Децентралізація несе низку проблем. У першу чергу - відсутність відповідальності центральних органів влади за ті рішення, які вони продукують або приймають. Простий приклад: якщо освітня субвенція недостатня і неправильно порашована, то закрити недостачу має місто. Минулого року ми за рахунок міста закрили близько 50 млн грн зарплати вчителям за освітньою субвенцією. Якщо я як мер не виплатив зарплату, на мене чекає кримінальна відповідальність. Якщо міністерство неправильно порашувало і не надало кошти, ніякої відповідальності немає і ніхто ці гроші не поверне. Тому, **якщо ми говоримо про зміни до Конституції, то перед цим слід було б опрацювати і прийняти Муніципальний кодекс, в якому б чітко встановлювалася відповідальність, права й обов'язки центральних органів влади та місцевого самоврядування.** Чесні паритетні умови, згідно з якими, якщо парламент встановлює пільги, то повинен дати фінансовий компенсатор для цих пільг. Якщо місто приймає політичне рішення, яке виходить за межі його повноважень, він теж повинен нести за це відповідальність», - сказав Сергій Сухомлин.

Питання до обговорення:

1. Якою має бути мета розробки Муніципального кодексу?
2. Якими мають бути, на думку експертів, складові частини Муніципального кодексу?
3. Про які складові частини Муніципального кодексу експерти Мережі готові комунікувати на широкий загал?